

# Povítník

Časopis Brněnských Unitářů LÉTO 2001



Léto budič podroveno.  
\* \* \* \* \*



## Úvod

k mimořádnému letnímu vydání POUTNÍKA



Tento Poutník je určen všem těm našim členům a dlouhodobým přátelům, kteří se mimořádně zasloužili o jeho vydávání jak svými literárními či mimořádnými příspěvky nebo i jinak s námi spolupracovali v době minulé, kdy každé léto se uskutečňoval slogan: "Východ a západ se potkávají", který nám připomněla sestra duchovní Rev.J.Plotěná. Přeji vám všem hezké vzpomínky a co nejkrásněji prožité léto. Těším se rovněž na přátelská setkání na Skalce.

Miloš Mikota, t.č.předseda OUB

### OBSAH

Vstříc létu .....	1
Rev.J.Plotěná: Každý necht' kráčí CESTOU .....	3
Pro chvíle ticha a k zamyšlení, citát R.W.Trinea. ....	4
Bohumil Houser: Ráno v lázních S K A L K A .....	5
BLAHOPŘÁNÍ narozeným v červenci a v srpnu .....	6
M.Mikota: Náboženství a demokracie .....	7
Vzpomínky na Kopnou .....	15
Desatero pro účinnou Sankalpu /dle D.Fischerové). ....	16
Dr.Bohle: Cesta k dokonalosti .....	17
Vzpomínáme na Kopnou a připomínáme si citáty slavných .....	18
O stromu splněných přání .....	20
Na lehčí notečku /The Unitarian a j.prameny) .....	21

P.S

Omlouváme se čtenářům i bratru Zelinkovi, který provedl důkladnou kontrolu textu, ale překlepy nemohly být opraveny v počítači, protože tento zkolaboval a veškeré texty zmizely.

M.Mikota



## VSTŘÍC LÉTU

Necht' toto letošní léto vám dá mnoho příležitostí přiblížení se k „Matce Přírodě“ ať již pobytem v přírodě nebo krátkými výlety, kdy „Bublání potůčku vábí tichou mysl, šlapeme na cestě po zlatých květech, vyhýbáme se kamenům a kopřivám“, jak nám radí br.Dr.Houser v jednom svém haiku ze sbírky „ŽIVOT V OKAMŽIKU“. Nebo se vydáte na cestu po vodě některé naší řeky, navštívíte hrady a zámky nebo se opět setkáme při mnohých návštěvách lázní Skalka

Opakujeme výzvu z minulosti, aby každý, kdo bude mít zajímavý zážitek při svém letního putování, nám zaslal svůj příspěvek v podobě článku, případně i s fotografií. Nejlepší článek bude odměněn knihou.

Vzhledem k tomu, že v letních měsících Poutníka nevydáváme, chtěli bychom upozornit na některé historické události dotýkající se tak či onak našeho duchovního společenství.

4.července před 67 lety obdrželi čestný doktorát teologie br.Dr.Norbert F.Čapek a patriarcha CČSH Gustav A. Procházka od Meadville Theological School v Chicagu, což je proslulá bohoslovecká fakulta chikágské univerzity, na které studovali později i další naši adepti teologie a v současné době tam studuje bratr Petr Dolák. Pořad a význam této akademické konvokace z roku 1934 byl vzpomenut v našem časopise CESTY A CÍLE č. 7/XII.ročník.

5. červenec je podle kalendáře státní svátek „Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje“, což pokládáme za správné a vždy jsme byli pro to, aby významní průkopníci a představitelé pozitivního vývoje náboženství v naší zemi byli po zásluze vzpomínáni, i když na jejich působení panují různé názory.

6. července je „Svátek Mistra Jana Husi“(upálen 1415, tedy před 586 lety) a byl, je a bude vždy připomínám všemi přívrženci svobodných církví a náboženství, jak to činili naši buditelé před I.světovou válkou a jak to činil i br.Dr.N.F.Čapek. Ve svém náboženském úsilí navazoval Čapek na Husa, ale často se ohrazoval proti zpolitizování Husových oslav.

Kdykoli jsem byl v Plzni nebo v Praze na Vinohradech v síni Dr.Karla Farského, vzpomněl jsem si na Čapkovu přítel a zakladatele Církve čs.husitské Dr.Karla Farského, který se narodil 26.7.1880 ve Škodějově v Jizerských horách a 12.června 1927 zemřel v Praze, těsně před kongresem IARF, který spolu s br.Dr.Čapkem v Praze připravoval. CČSH měla a má významné jednotlivce, kteří byli a jsou pro spolupráci s IARF přesto, že oficiálně CČSH členem IARF v

současné době není. Jestliže jsme se již zmínili o IARF, připomeňme si, že

3.-8.8.1937 se konal v Oxfordu kongres IARF, kterého se zúčastnili bratři Dr.N.F.Čapek a Karel Hašpl a sestra Májka Čapková. Prezidentem IARF byl tehdy zvolen Dr.Louis Cornish, který ve své knize o unitářství se velmi pochvalně zmiňuje o Dr.N.F.Čapkovi jako o zakladateli českého hnutí unitářského.

6.8. v den výročí svržení atomové pumy na Hirošimu uspořádala IARF po kongresu v Tokiu v roce 1984 zájezd k buddhistickým klášterům na hoře Mt.Hiei, který končil v Hirošimě. Zájezdu se zúčastnili i čs.delegáti bři. Dr.D.J.Kafka a Rev.M.Míkota.

13.-17.8.1932 se konal v St.Gallen ve Švýcarsku kongres IARF. Mezinárodní unii žen předsedala ses.Májka Čapková.

17.8.1753 se narodil Josef Dobrovský, kterého jsme si mnohokrát připomněli v různých přednáškových akcích. Na př.: J.D. proti pověrám a předsudkům (165), Dobrovský a Rusko (178). Byl JD svobodným zednářem? (178a), Ženy v životě a v díle JD (179), JD a Morava (182), J.Dobrovský a Plzeň (věnováno br.Rev.F.O.Lexovi v Plzni), JD a čeští kacíři (393), Modrý abbé... (397), JD a jeho odkaz (570) a j.

21. srpna 1895 se narodil Přemysl Pitter, jeden z nejvýznačnějších náboženských myslitelů a hlasatelů tolerance našeho století. Nebyl členem žádné církve, ale jeho názory opírající se o ranné křesťanství Ježíšovo, byly velmi blízké názorům unitářským. Pokud vím, psal o něm velmi zasvěceně na základě osobních setkáních br.Dr.Václav Antropius v pražských Unitářských listech.

22.8.1910 se narodil Béla Bartók, předseda Maďarských unitářů do roku 1994. (Splupracoval s českými unitáři.)Byl synem maďarského skladatele Bély Bartóka, také unitáře.

27.8.1910 se narodila Matka Tereza, významná katolická sociální pracovnice v Kalkatě, kterou podporovali i asijsí členové IARF, zejména laická buddhistická společnost Rissho-kosei kai, kterou navštívil Ing.Petr Šilinger s chotí v rámci své cesty po Japonsku.

O svých zážitcích nám vyprávěli na shromáždění na Radnické 6.4. tematem DOTEKY JINÝCH KULTÜR.

29.-31.8.1923 se konal kongres IARF v Leidenu v Holandsku, kterého se zúčastnil i br.Dr.N.F.Čapek. Ten se poprvé zúčastnil kongresu IARF v Berlíně v roce 1910, kam jej pozvali manželé Masarykovi, neboť paní Charlotta byla rozená unitářka z Brooklynu a TGM, který za svého pobytu v USA přednášel v mnoha

unitářských kostelích, do jisté míry Čapka inspiroval k tomu, aby unitářství zavedl v ČSR.

29.-30.8.1924 se konal 1.sněm církve čs. a za vedení patriarchy Dr.Karla Farského přijal svobodomyšlou základnu víry na úrovni amerických unitářů, a CČSH se tehdy stala členkou IARF.

Závěrem vám všem, milí naši čtenáři přeji hezké letní dny a zdravý pobyt v přírodě, o které se výstižně vyjádřil již unitářský filosof Ralph Waldo Emerson.(viz citáty)

V poprázdňinovém čísle Poutníka, který, jak doufám, vydáme již koncem srpna, bude i program našich shromáždění na září 2001 s uvedením místa, kde se budeme scházet.

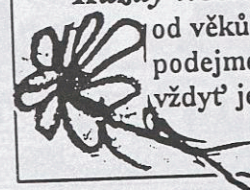
Těším se, že se na těchto shromážděních setkám i s vámi, milí čtenáři, kteří bydlíte v Brně a v jeho okolí a pokud máte cokoli, co byste nám chtěli sdělit, napište nám to i se sdělením, zda souhlasíte s uveřejněním. Děkuji vám jménem místního správního sboru obce unitářů v Brně za vaši dosavadní přízeň, za dobrovolně zvýšené příspěvky i za spolupráci s časopisem POUTNÍK. A zejména za jeho propagaci a získávání nových předplatitelů.

Mějte se moc hezky a ozvěte se!

Miloš Míkota

Vzpomínáme, že br.Rev.Václav Rubeš (83) zemřel 11.8.1983 a 19.8.1991 nás opustil br.Vladimír Míkula, kazatel OUB a skladatel duchovních písní. Před svou smrtí složil píseň „NENÍ SMRTI“, jejíž text je na místě uloženého jeho popela na brněnském hlavním hřbitově.

*Každý necht' kráčí CESTOU*



od věků mu danou a jestli se setkáme na cestách,  
podejme si ruce a různosti nechme stranou,  
vždyť jediný cíl je nám od kořenů dán.

Rev. Jarmila Plotěná

## PRO CHVÍLE TÍCHA A K ZAMYŠLENÍ

Před námi je l é t o, využijme ho k ozdravení

Stráviti každý den alespoň krátký čas na zdravém vzduchu má býti nejdůležitějším pravidlem, abychom se udrželi na výši. Nejsme-li tak zdraví, jak bychom býti mohli a měli, jednou z hlavních příčin jest, že náš život se stal velmi nepřírodným. Žijeme pořád mezi zdmi a pod střechami, nejíme dost jednoduše a nedýcháme dostatek čistého vzduchu. To je ve velké míře - i když ne hlavní - příčinou, že je na světě tolik nervozity ...

Příroda ... nás volá vždy k sobě ven a neposloucháme-li tohoto volání nebo jen zřídka, draze za to platíme.

Ten je opravdu moudrý, jenž klopýtne-li a upadne, popřeje si času, aby poznal příčinu svého pádu, vezme si z toho ponaučení a pak se opět rychle vzbudí a kráčí dále, aniž by promarnil i jen jediný okamžik neúčinnou lítostí.

Ralph Waldo Trine



Bohumil Houser



## Ráno v lázních SKALKA

Čtyři prameny životní síly  
hovoří každý jinou řečí  
naslouchám bubláni malinkou chvíli  
až čas odplyne v tiché křeči.

Břízky se baví s modrým nebem  
ptačí zpěv vibruje s prameny  
sluneční paprsky voní chlebem  
teplem svým sytí kameny.

"Svatopluk" šermuje svými meči  
"Cyril" jen modlitbu šeptá  
v podsvětí zpívá "Julinka" a "Jan".

Život tu v pokoře tiše klečí  
jen napovídá - nic se neptá -  
sám léčí bolest svých ran.



## БЛАГОПРЕЖЕШЕ

všem členům a příznivcům brněnské  
Unitarie, kteří se v letních měsících  
narodili

- 3.7. Marie Ventrubová  
4.7. Emilie Hrabálová  
9.7. Václav Moravec  
13.7. Milan Suchomel  
13.7. Jan Přikryl  
15.7. Zdeněk Kříž  
16.7. Miroslav Nejezchleba  
20.7. Vladimír Oršulík  
30.7. Ludmila Hájková  
1.8. Jana Pospíšilová  
7.8. Pavel Grün  
10.8. Jiří Höger  
11.8. Otakar Mareš  
26.8. Roman Kunovjáneek  
28.8. Jaroslav Fadrný  
29.8. Věra Bullová  
30.8. Rostislav Miča

Naším členům i přátelům, kteří v minulosti navštěvovali naše  
semináře a shromáždění nebo květinovou slavnost naší unitářské  
obce v Brně, posíláme tímto pozvání na další naše shromáždění v  
Brně, která začnou 7.zářím 2001 na Staňkové č.18a v 17,00 hodin.

### PROGRAM těchto shromáždění

bude uveřejněn v nejbližším čísle P O U T N Í K A , předplatné do  
konce tohoto roku je pouze Kč 70,- včetně poštovního.

## Miloš Mikota: NÁBOŽENSTVÍ A DEMOKRACIE

Když zakladatel českého unitářství, Dr.Norbert Fabián Čapek, psal v Cestách a cílech o T.G.Masarykovi, citoval řadu jeho výroků a mezi nimi i o demokracii:

„Nejsem demokratem, v tom smyslu, že bych věřil, že všichni lidé jsou stejní. Jsem odpůrcem KOMUNISMU a všeho, co hlásá stejnost lidí. Naopak, považuji hierarchickou výstavbu společnosti za nutnou.“

DEMOKRACIE pro mne znamená, že každý musí být vyslechnut a že právo musí být obhajováno.“

Když Karel Čapek položil T.G.Masarykovu otázku, zda si myslí, že náboženství vede spíše k monarchismu než k demokracii, T.G.M. odpověděl:

„Náboženství ne, ale theokracie ano. Cožpak se monarchismus nedovolával toho, že je z boží milosti? Monarchismus je státní forma aristokratismu - a nebyl jen aristokratismus politický, ale i náboženský, hierarchický.“

Aristokratismus říká: já pán - ty sluha nebo (dokonce) otrok; demokratismus říká: já pán - ty pán.

Učení Ježíšovo, učení lásky k bližnímu a obecné rovnosti jistě není aristokratické, naopak.



Z lásky k bližnímu.. mně plyne demokrati-  
smus, řekl bych, pravý.“

Nejhlubším argumentem pro demokracii byla Masarykovi (stejně jako paní Charlottě, která - jak víme - byla unitářkou) *v í r a v č l o v ě k a*, v jeho hodnotu, Eticky je demokracie zdůvodněna jako politické uskutečňování *l á s k y* k bližnímu. Věčné nemůže být věčnému lhostejné, věčné věčného nemůže vykořisťovat a znásilňovat.

Demokracie není jen formou státní, není jen tím, co je napsáno v ústavách, demokracie je názor na život, spočívá na důvěře v lidi, v lidskost a v lidství...

Nikde na zemi, v lidech ani v přírodě není rovnosti - je rozmanitost; jen jako nesmrtelné duše jsme opravdu rovnocenní.

Masaryk se zajímal nejen o demokracii /politickou, ale také o její vztah k náboženství, a to stejně tak, jako nás to zajímá dnes.

Masaryk odmítal názor, že náboženství nevede k modernímu požadavku právního a zákonného odstraňování bídy, když řekl: Teismus, náboženství vůbec přece není jen osobní atitudou, je i kolektivním řádem... Náboženství řízené rozumem bude uskutečňovat humanitu zákonem, ale nikdy nás nezbaví mravního závazku osobní účasti. Byla by to divná demokracie, kdyby v ní nebylo místo pro mravní iniciativu individuální.

Všimněme si, že Masaryk říkal „náboženství řízené rozumem“, a to je právě požadavek, který se unitářství od počátku svého vzniku snažilo uskutečňovat. To ovšem neznamená, že by v něm nebyly i jiné prvky než rozumové, tedy cit, smysl pro dobro, harmonii, spravedlnost.

Demokracie, stejně jako náboženství, nesmí být něčím, co je pouze na papíře, ale něčím živým, co naplňuje lidský život, život lidské společnosti. Není to něco, co by bylo pouze v ústavě nebo v předpisech, ale to čím společnost, my lidé ~~čím~~ ✓ žijeme.

Masaryk řekl: Demokracii dělají demokrati, buď lepší nebo horší, lepší demokracii dělají lepší demokrati.

A tak je tomu i v naší náboženské společnosti, o které se tvrdí, že je demokratická, ale je demokratická jenom do té míry, jak dalece jsme my, její členové, demokracii pochopili. Věřím, že tu je určitý vývoj, nikoli stagnace nebo retardace, zpátečnictví, které by mohly unitářství zničit, jak se to téměř stalo během minulých sedmi let.

Unitářství od svého počátku zdůrazňovalo svobodu myšlení, pěstovalo tradici svodomyslnou, o tom se také zmiňuje prezident amerických unitářů Dr. John Buehrens ve svých úvodnicích v časopise THE WORLD. (Volně cituji:)

Na valném shromáždění zvolená komise pro hodnocení předložila zprávu nazvanou :Vzájemná

z á v i s l o s t - obnovování kongregačního řádu“. Je důležité si ho přečíst. Každá UU kongregace by měla požadovat, aby její vedoucí jej četli a studovali. (Proto také požadujeme, abychom dostali k prostudování nejnovější text unitářské ústavy!)

Naším dědictvím je s v o b o d n á c í r k e v, ale my to pokládáme jaksi za samozřejmost. Stručně řečeno, my zapomínáme, že každá s v o b o d a přináší sebou velkou z o d p o v ě d n o s t.

Naše tradice nemá kředa (vyznání víry) a je založena na dobrovolné závaznosti. Nikdy v minulosti se netázala jaké máme společné kredo, ale spíše jaké máme společné úkoly, jak se budeme jeden k druhému chovat? Jaké naděje sdílíme? Co jsme ochotni slíbit, abychom tyto naděje mohli uskutečňovat

Zdá se mi, že potřebujeme neustálou výchovu k tomu, jak obnovovat a udržovat dobré a zdravé bratrské a sesterské vztahy!

Podívejme se na zdánlivě jednoduché řešení rozdílů v názorech v rámci jedné kongregace. Není to tak jednoduché, jestliže to, co se tam děje je mručení, šeptanda anebo jsou tam členové (členi) s podivnými pocity. kteří jsou do sebe uzavřeni a tedy „nebudou nikdy vyslyšeni“.

Nutno vycházet z toho, že jisté základní vedení poskytuje kongregační řád. Předpokládejme, že mluvíte s některým členem či členkou. Ona nebo on je zřejmě znepokojen něčím, co se děje v

kongregaci, něčím, co třeba od někoho slyšel. Dr. Buehrens podává návod jak bychom na to měli reagovat, na co bychom se měli těch znepokojených zeptat:

- 1) Mluvil jsi skutečně přímo s jistou osobou?
- 2) Jestliže ne. Co bys potřeboval? Potřebuješ mou pomoc? Půjdu za tou osobou s tebou.
- 3) Je tu i jiná možnost: Zeptat se ho, zda mohu jeho zájem sdělit dotyčné osobě a uvést jeho jméno, aby se dotyčný mohl na něho obrátit.
- 4) Zavažte ho k souhlasu, že o té věci nebude s nikým jiným mluvit, pokud s dotyčným (dotyčnou) sám nepromluví.

Dodržení tohoto návodu podpoří správné vztahy mezi členy. A ty nutně potřebujeme.

Kongregace by měly zajišťovat, jasněji a zřetelněji než dosud, návody pro řešení nepříjemného chování. UUA k tomuto účelu vydala knížku s pracovním návodem nazvanou „Vytváření zdravých kongregací: K etice správných lidských vztahů.“ (Domnívám se, že by nebylo na škodu tuto knížku pořelozit a rozšířit!)

Dr. John Buehrens to odůvodnil takto: Některé kongregace poznaly tvrdou skutečnost, že, ačkoli tolerujeme různé druhy idejí, nemůžeme a nesmíme tolerovat hrubá, ničivá a nepřijatelná chování.

Zdravé kongregace mají silný smysl pro řád, stanovy a poslání. Tím je smysl lidského života prohlubován, nejenom navzdory rozdílnostem, ale

právě vzhledem k těmto rozdílům. Méně zdravé kongregace hlásají, že u nich je možné cokoli. Ve skutečnosti to však nemyslí doslova. Jsou jako jedna velmi pokroková škola, kterou jsem navštívil (říká Dr. Buehrens) s mou mladší dcerou. Ta poznamenala: „Tati, myslím, že všichni čtou stejnou knihu „Odvaž se být odlišný!...“ Také v časopise THE WORLD vyšel zajímavý článek k prohlubování kongregačního života /č.IX-X-1996/ „Kongregační život a vedení pro podněty k řešení vnitřních sporů“. Dr. Buehrens dále uvádí tituly, které se zabývají kongregační politikou a jsou k dostání v ústředním unitářském nakladatelství v Bostonu, které se již tehdy připravovalo na vstup do 21. století knihou „Splnění slibů“, která usiluje o posílení zdravých vztahů na všech úrovních unitářského hnutí: v kongregacích, mezi kongregacemi a pochopitelně i mezi těmi, kteří vykonávají duchovenskou činnost.

I pro nás, pro všechny, nejen pro duchovní, je to výzva k společné zodpovědnosti „být dobrými stewardy a průkopníky té naší s v o b o d n é církevní tradice.

✓Demokracie a svoboda patří k sobě. Nedovedu si představit unitářskou kongregaci (jak své obce nazývají Američané), ve které by demokracie a svoboda byly potlačovány.

Také v naší NSČU bychom měli usilovat o to, aby demokracie a svoboda byly základními pilíři

unitářského náboženství a tedy i naší unitářské budovy, kterou chceme společně budovat. (NSČU!)

Ve starém ročníku časopisu CESTY A CÍLE VI. jsem objevil článek „Čistota a demokracie“, který byl chápán zcela realisticky. Já bych jej rád převedl na symbolický a tu čistotu bych viděl ne na rukou, ale v srdci a v mysli, tedy především čistotu citění a myšlení, která by měla panovat na všech stupních náboženského vedení.

Ptám se proto, jsme si všichni vědomi toho, co pro nás unitářské náboženství znamená?

Nikdo z nás není stejný, jsme každý individuální lidskou bytostí a každý máme jen ty své osobní zkušenosti. Zkušenosti různého druhu, a tedy i zkušenosti a vědomosti náboženské.

Kdosi prohlásil, že všechno se mění, tedy i unitářské náboženství že se mění. V porovnání s dogmatickými náboženstvími, které se nemění, se unitářské náboženství mění, ale jen nepatrně, a to rozhodně ne v oblasti dogmatiky. Řekl bych, že se mění spíše určité důrazy

Anglická teologická škola Harris Manchester College, v Oxfordu, kde někteří naši duchovní studovali, každoročně zve unitářské duchovní k několikadennímu setkání s bohatým přednáškovým programem, který zachycuje nejnovější trendy v náboženství, a to jak teoretické, tak i praktické.



Letošní setkání v Oxfordu se koná týden před naším letním setkáním na Šumavě, od 11.7. do 14.7. Uvádím některá temata a přednášející:

Rev. Richard Boeke: Mezináboženská iniciativa.

Rev. Anne McClelland: Spolupráce v rámci IARF.

Rev. David Hart: Mezigírkovní středisko na univerzitě v Derby.

Shaunaka Rishi Das: Mezigírkovní dialog v Irsku.

Zúčastňuji se těchto setkání téměř každoročně a o minulých setkáních jsem vydal brožurku: „Poselství z Oxfordu: Veritas-Libertas-Pietas“.

Hlavním tematem tehdy byl: „Přínos Jana Viklefa k pravdě, svobodě a náboženství“ profesora Dr. Antony Kennyho, který se, pochopitelně také zmínil o M. J. Husovi, o kterém jsem se zmínil ve svém referátu.

Zajímavým byl též referát Tony Crosse, bývalého ředitele MCO „Oddalování smrti Mysli“ aneb o stárnutí. Přítomný můj bývalý profesor

Dr. John McLachlan s námi oslavil své 90tiny a vydání své páté knihy s názvem Rara Avis-Paměti Richarda Wrighta. Diskuse byly věnovány problému: „Odpočinek, setkání a znovu nabytí sil prostřednictvím modliteb a meditací“.

Ve svém příspěvku jsem tehdy zdůraznil pozitivní stránku meditace i naši snahu o znovunabytí

JEDNOTY UNITÁŘSTVÍ



## VZPOMÍNKY NA KOPNOU



Ke vzpomínkám na Kopnou patří také vzpomínka na přednášku PhDr. Daniely Fischerové „O SANKALPĚ“.

Podle Dr. Fischerové je metodika Sankalpy zcela prostá. Máme-li nějakou nevyřešenou otázku, problém nebo velmi silné životní přání, zformulujeme je do jasné a stručné věty, kterou si opakujeme před spaním až do usnutí. Když pak usneme a naše vědomí se částečně vypne, pracuje naše podvědomí a často nám zjevuje podivuhodné události nejen z naší dávno zapomenuté minulosti, ale také se někdy projeví i jako varování.

Síla podvědomí (dle některých autorů je spojena též s t.zv. nadvědomím) má k dispozici ohromné množství informací, a to nejen vlastních (zapomenutých), ale i jiných (viz Edgar Cayce a východní termín „akašické záznamy“), ze kterých může čerpat.

V desateru pro sankalpu se varuje před zneužitím a také před užíváním dvojsmyslných slov. Neříkejme „Budu bdělý“, protože potom bychom těžko usínali, ale raději to formulujte takto: „Budu praktikovat bdělou pozornost!“

SANKALPU můžeme použít ve třech případech:

- 1 - chceme-li dořešit problém, na který jsme dosud rozumem nestačili,
- 2 - chceme-li získat lepší povahové vlastnosti,
- 3 - chceme-li se zbavit nežádoucích zvyků a návyků (na př. kouření, pití alkoholu, závislosti na lécích či na drogách a pod.)

Závěrem uvedu jeden z mnoha konkrétních případů, o kterých se zmínila Dr. Fischerová. Po její přednášce o SANKALPĚ přišla za ní hned druhý den jedna paní a sdělila jí, že se již hned večer po přednášce pokusila o sankalpu. Její syn přicházel o zrak a ona si usilovně přála mu pomoci. Potom se jí zdálo, že slyší hlas, který jí říká: „Opava“, „Opava“. Jelikož sama nevěděla, co by to mělo znamenat, šla za Dr. Fischerovou na radu. Chodily spolu po lese a rozebíraly to z různých úhlů. Snad je to „obava“ nebo „oba dva“ Ne, ne, paní tvrdila stále, že to bylo OPAVA. A tu najednou si vzpomněla, že kdysi dávno slyšela o opavském lékaři, který úspěšně léčí oční choroby, ale

nevěnovala tomu tehdy pozornost, protože nikdo z rodiny neměl potíže s očima. Tak na to prostě zapomněla, ale podvědomí ji to napovědělo slovem OPAVA. Paní K. skutečně adresu toho doktora zjítla a obrátila se na něho. A to je vše, co může SANKALPA pro nás udělat. Nasměrovat nás k určitému cíli. To ostatní už musíme udělat sami.

M.M.

### DESATERO PRO ÚČINNOU SANKALPU (podle Daniely Fischerové)

1. SANKALPU vyslovujeme v duchu jako poslední aktivní myšlenku bdění před usnutím.
2. SANKALPU formulujeme jasně, stručně a jednoznačně.
3. Žádné z použitých slov necht' nemá dvojnásobnou možnost výkladu.
4. Nepoužívejme záporných sloves, nýbrž pouze kladných. (Nikoli „Nebudu kouřit...“, ale „Přestanu kouřit...“.)
5. Použitá slova necht' nemají zraňující emoční charakter (jako je „strach“, „úzkost“, „stress“), ale jejich opak.
6. SANKALPA se má držet reálné skutečnosti. Neříkejme proto „Jsem klidný“, když klidní nejsme, ale „Chci být klidný“, „Stávám se klidným“ nebo si připomeňme období Čapkovy sugesce „Denně v každém ohledu více klidu nabudu!“ (původně „Denně v každém ohledu více zdraví nabudu“).
7. Držme se zásady: Jedna noc - jedna SANKALPA.  
Jedna SANKALPA - jedna myšlenka.
8. SANKALPU krátkodobou lze měnit, střídat, ale SANKALPU ŽIVOTNÍHO PLÁNU měníme vyjimečně, a to jen po nejzralejší úvaze. Pozor na to, že MYŠLENKY JSOU SÍLY (a nikoli věci!) Při zneužití působí jako bumerang.
9. Když řešíme úvahový problém SANKALPOU, nikdy na něj nemysleme ve dne.
10. SANKALPA se nikomu nesděljuje (kromě psychologovi či psychiatrovi, dojde-li k vážnějšímu duševnímu problému). Teprve po vyřešení problému nebo po dosažení kýženého stavu možno svou zkušenost sdělit v kroužku stejně smýšlejících.

Dr. Bohle, jogín z Indie: CESTA K DOKONALOSTI  
(Některé myšlenky z jeho přednášek.)



K jakémukoli vyššímu stavu - tedy k určité dokonalosti - je nutno startovat z rovnováhy. Není-li tu rovnováha, je tu nebezpečí vychýlení.

Ti, kdo se přeceňují, kdo jsou domýšliví a pyšní, jsou v nebezpečí onoho vychýlení. Tomu se nelze vyhnout ani v joze. Budou se pyšnit svou dokonalostí. A je to takřka tragikomické, když se to stane právě vedoucím, který má být vzorem. Ani vedoucí si nesmí myslet, že je lepší než ti ostatní. Je tu velké nebezpečí vzrůstajícího exhibicionismu a narcisismu.

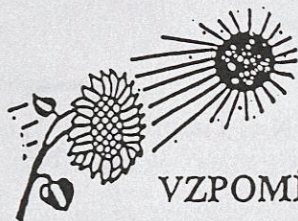
Startujeme-li ze stavu nerovnováhy, postupujeme jaksi šikmo. Potom z jakéhokoli učení si nebereme to, co by nás uvedlo zpět do rovnováhy, ale bereme si právě to, co nás ještě více zešikmuje.

Kolik toho našeho štěstí nebo neštěstí by se nám jevilo jako normální, kdybychom nesrovnávali a nezáviděli.

Existuje určitá egoistická úzkost, která maří soudružnost a spolupráci. Hraje tu svou úlohu i faktor konkurence ve společnosti. Čím je tento faktor větší, tím hůře. Ale náš postoj by měl být takový: ty jsi tam a já jsem tady, každý plníme určitý úkol, jsme přece lidé, tedy úkol lidský, humánní!

(Dr. Bohle měl na mysli konkurenci různých tělocvičných a jogických organizací a případně i náboženských organizací a sekt, jako byla v té době rozšířena organizace transcendentální meditace.) Freud ve své psychoanalýze mluví o t.zv. transferu. To znamená, že i my přenášíme na své přátele svá přání, obavy, zkušenosti. Nevidíme ho objektivně, ale subjektivně. Někdo nám někoho připomíná a už ho máme rádi anebo naopak, vidíme v něm nepřítele. Proto je velmi důležité ovládat svou mysl, nebýt předpojatý, ale umět se vcítit do druhého člověka.

To jsme si na Kopné připomínali a snažili jsme se vytvářet harmonický kolektiv. Myslím, že se nám to dařilo. A kromě na prof. Bohleho vzpomínáme rádi na profesora Suryana Goyala. Kdo by nám chtěl sdělit své zkušenosti z Kopné, rádi je uveřejníme. M.M.



## VZPOMÍNÁME NA KOPNOU

KOPENSKÁ SOUSTŘEDĚNÍ či „KOPENSKÁ SETKÁNÍ“ organizovaná TJ JOGA OLOMOUC byla velmi oblíbená. Svědčí o tom fakt, že na každý turnus se hlásilo více zájemců než mohla kapacita ubytovny na Kopné pojmout. Nevzpomínám na to poprvé a také nejsem sám. Z Brna nás tam jezdila pěkná várka, ale přijížděli zájemci o jogu i ze Slovenska a z Maďarska a cvičitelé byli nejen Moravané, ale i Indové (např. Surjan Singh, Surendži Goyal či Dr. Bohle a j.). Z našich vzpomínám na Dr. Jožku Tilicha, Helenu Pletichovou a Danielu Špicnerovou, kteří nás nejen cvičili, ale také vzdělávali a zásobovali nás citáty a povídkami, které se objevovaly každodenně na nástěnce.

Jelikož jsem si je opisoval, uvedu alespoň ty, které se mi líbily nejvíce.

Citát na pondělí:

„Zákon shody duševních stavů s hmotnou skutečností působí neuvěřitelně přesně. Lidé ovládní ponurou náladou přitahují k sobě věci i lidi ponuré.“

Lidé vždy ustrašení a zoufalí nemají v ničem úspěch a žijí jen někomu na obtíž.

Lidé doufající, věřící sobě i jiným, lidé optimističtí přitahují úspěch.

Zahrádka před domem ukazuje svou úpravou převládající náladu duše toho, kdo o ni pečuje. Člověk i doma svým šatem ukazuje stav své mysli. Hadry, čáry, špína jsou vždycky dříve v duchu a v mysli.

Mysl stále doufající, důvěřující, statečná a pevně zaměřená k vytčenému cíli, od něhož se neodchyluje, přitahuje k sobě věci a síly tomuto cíli příznivé.“

Autorem citátu je RALPH WALDO TRINE

Citát na úterý:

„Svět lidí se neustále mění, každé pokolení se od ostatních liší a tak jen ti, kdo nemají předsudků a netrvalí na svých já, mohou sledovat všechny proměny a nikdy netrpí.“

KUO SIANG

Citát na středu:

„Rozum sídlí v hlavě, moudrost v srdci. Kdo správně necítí, nemůže správně myslet.“

Příroda je silnější než rozum.

Je věru nešťastný, kdo necítí, že pravda je větší než to, co zná nebo dovede uspokojivě vysvětlit ostatním.“

WILLIAM HAZLITT

Citát na čtvrtek:

„Člověk hledá opory života v sobě i mimo sebe.“

Kdo je najde mimo sebe, je zámožný.

Kdo je najde v sobě, je bohatý.“

W. KYAKLUND

Citát na pátek:

„Svobodu má člověk jen tehdy, jestliže se jí vzdá. Člověk je od přírody suverén, který však nežije v přírodě, nýbrž ve společnosti, která jeho suverenitu na každém kroku musí omezovat.“

Když dokáže tento akt násilí provést sám na sobě, vzroste jeho moc právě jejím omezením - suverénem je tedy ten, kdo v sobě suverenitu přemůže.

A obdobný paradox platí také pro štěstí: jen ten, kdo si je dovede odepřít, ho dosáhne.“

G. DE BRUYN

Citát na sobotu:

„Ti, jejichž mysl je v m í r u, vyznařují s v ě t l o. v němž se vidí takoví, jací jsou. A jenom pěstováním tohoto m í r u může člověk dosáhnout jistoty.“

ČUANG-CE



A ještě perlička od Daniely:

„Hádají se ješitnost a paměť. „Bylo to tak“, říká, paměť.

„Nebylo to tak“, tvrdí ješitnost.

„Bylo to tak“, trvá na svém paměť.

„Nebylo to tak“, tvrdí znovu ješitnost.

A tak se obvykle hádají a hádají tak dlouho, až to paměť vzdá.“

### O STROMU SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ (Volně převyprávěno)



Kdysi, kdesi, neznámo kde, byl takový strom, že kdo pod ním vyslovil nebo si jen pomyslel nějaké přání, hned mu bylo vyplněno.

Kdysi, kdesi usedl jeden člověk pod ten strom a pomyslel si: „Kdyby tak ten strom měl nějaké ovoce, abych se osvěžil.“ Sotva to domyslel, už vidí jak se k němu sklání větev obtěžkaná krásným, zralým ovocem. (Mohly to být třeba hrušky nebo fíky nebo jakékoli jiné ovoce, které si můžete vymyslet.)

Když se v klidu a ve stínu stromu najedl, pomyslel si, že by neškodilo zapít to čistým bílým vínem. A hle, u kmene stromu stojí čtůra s vínem. I napil se pocestný a zahřál se vnitřně tak, že oheň vášně rozpálil jeho srdce a jeho touha si přála mít zde ženu, která by jej obveselila a oblažila.

Libé zvuky strunného nástroje jej probudily z jeho snění a on vidí krásnou ženu a slyší její hudbu i koří se její kráse.

Náhle ho však zachvátil strach a pomyslel si: „Co když je to všechno jenom iluze, džínovy nástrahy a přijde džín a sežere mě.“

Přišel džín a sežral ho.



### Zvláštní příloha pro BRNO

Unitářství, na rozdíl od jiných náboženství, nepředpisuje svým členům co mají věřit, protože mezi hlavní principy unitářství patří svoboda svědomí a přesvědčení. Anglické unitářské kostely mají většinou před kostelem zasklenou upoutávku (nástěnkou). Na jedné jsem si přečetl a přeložil toto:

:-----ROZPĚTÍ UNITÁŘSKÉ CESTY-----:  
Unitářská CESTA je liberální náboženské hnutí vyrůstající z ranných judeokřesťanských tradic, avšak je otevřena podnětům světových náboženství, rozumu a vědy a její rozpětí sahá od liberálního křesťanství až po náboženský humanismus.

Toto mějme, prosím, na paměti, při našich diskusích, ve kterých nejde o kontraverzní dialog (ale i ten má určitá pravidla.) Každý má právo se ptát na to, čemu neporozuměl, může říct i svůj názor, ale nelze tvrdit, že ten či onen přednášející nemá pravdu, protože to je „pravda“, vždy individuální, jak ji přednášející sám (sama) pochopil(a).

Pokud jsem se přímo na shromáždění neozval, bylo to proto, že jsem nechtěl shromáždění prodlužovat, aby nás příští měsíc neodmítli. Proto jsme na duchovním shromáždění zrušili čas pro diskusi. Diskuse se nevyhýbáme, ale přesunuli jsme čas pro diskusi na středeční shromáždění na Staňkové ulici 18a. Nechtěl bych, aby tu vznikalo nedorozumění. Já i řada dalších unitářů má speciálně vyhraněný názor na Starý a Nový zákon. Už jsem se o tom v minulosti zmínil. Budeme o tom hovořit i v semináři. Ale co je důležité, je to, co si z těchto diskusních besed vezmeme do svých srdcí. Tak abychom se nepřeli o dogmata, ale abychom dovedli žít „v duchu Ježíšově“, nebo - chcete-li v duchu Buddhově. Angelus Silesius napsal: „Marně vzhlížíš ke kříži na Golgotě, pokud KRISTUS nebyl vzkříšen také v tobě“. A budme si vědomí Masarykova hesla: „JEŽÍŠ-NE CAESAR“ Ne násilí, ale láska, porozumění, odpouštění. Mějme se rádi. Ale především: budme tolerantní.

Váš duchovní přítel Miloš Mikota v.r.

## NA LEHČÍ NOTEČKU

(Dle vzoru THE UNITARIAN)  
(Z různých pramenů)



Temná ulice. Pana Kollára přepadne lupič, namíře na něj revolver a zařve: „Peníze nebo život!“

„Prosím, beze všeho.“ řekne pan Kollár, „já vám ty peníze dám. Ale aby si moje manželka nemyslela, že jsem za ně nebojoval, tak mě prosím střelte tadyhle jen tak do kabátu.“ Lupič mu vyhoví.

„Teď ještě do rukávu,“ a lupič střílí do rukávu. „A ještě do druhého..a ještě semhle a semhle do kabátu..“ Kohoutek pistole cvakne na prázdno. „Copak?“, diví se pan Kollár prostomyslně. „Došly mi náboje“, řekne prostomyslně lupič. „A tak to promiňte. To když vy pro mne nemáte náboje, tak já zase nemám pro vás peníze! Poroučím se vám!“

„Pane továrníku, prý vám utekla žena s vaším šoférem? Je to pravda? To vás tedy velice lituji...!“

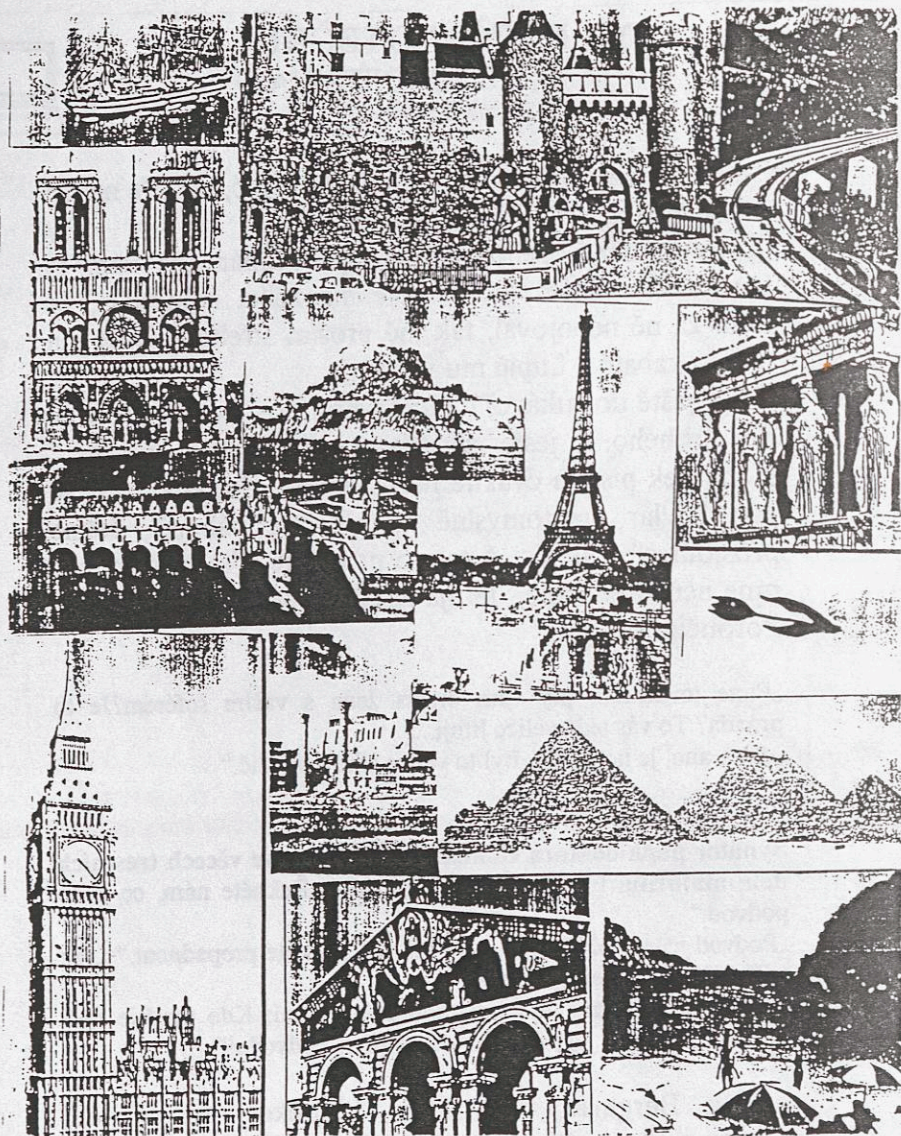
„Ano, ano, je ho škoda. Byl to velice šikovný řidič.“

**Synátor pana doktora Goldberga, zástupce ve věcech trestních dělá maturitu.** Pan profesor se ho táže: „Řekněte nám, co je to podvod.“

„Podvod je ... například ... když mě teď necháte propadnout.“ „Jak to?“, táže se udivené profesor.

„Poněvadž paragraf 265 trestního zákona zní: Kdo využije něčí nevědomosti, aby jej poškodil, dopouští se podvodu!“

Arnošt Bergmann, prvotřídní konfekce, se rozhodl všechny své výrobky označit tovární značkou. Po delším rozmyšlení se rozhodl pro vyšité jablko. „A proč sis vlastně vbral zrovna jablko?“, ptá se jeho přítel Prokop. „Ty nemáš žádné náboženské citění, Prokope!“, vysvětluje Bergmann. „Přece.. kdyby nebylo toho známého jablka v ráji - no, kde by byla dneska celá konfekce?“



Le fo badix fochoaleno.

